

Säkrare Övergångar Vid Psykisk Ohälsa

Finsamprojekt

Sammanfattning år 2019

Arbetsmodell som utvecklas genom projektet

Vårdcentralen Dalby

Det förändrade arbetssättet innebär att det psykosociala teamet utgör första kontakten för flertalet patienter som söker för psykisk ohälsa (se tidigare rapport om arbetsmodell för ytterligare info). Det nya arbetssättet har implementerats på Vårdcentralen Dalby under våren 2019. Efter två års pilotprojekt har det psykosociala teamet blivit en integrerad del av verksamheten. Samarbetet fortsätter mellan psykiatri och vårdcentralen, där psykiatern återkommande finns tillgänglig för att erbjuda konsultation och kompetenshöjande insatser. Teamet har fått utbildning i ACT och har därefter kunnat erbjuda denna behandlingsform till ett större antal patienter med psykisk ohälsa. Under våren 2019 gjordes en skriftlig sammanställning av Dalbymodellen.

Vårdcentralen Linero Östra Torn

Det förändrade arbetssättet innebär att det psykosociala teamet i stor utsträckning utgör första kontakten för flertalet patienter som söker för psykisk ohälsa. Det nya arbetssättet har implementerats på Vårdcentralen Linero Östra Torn under våren 2020. Det psykosociala teamet har blivit en integrerad del av verksamheten och kompletterats med psykologer. Det psykosociala teamet har fått utbildning i ACT och har därefter kunnat erbjuda denna behandlingsform till ett större antal patienter med psykisk ohälsa. Under hösten 2019 gjordes en skriftlig sammanställning av Lineromodellen. Med hänsyn till aktuell psykiaterbrist har psykiatri dessvärre inte kunnat möta upp vårdcentralens behov av konsultationstider.

Under 2019 har projektledare koordinerat regelbundna konsultationsteam där läkare på vårdcentralen har haft möjlighet att lyfta och samverka kring aktuella patientärenden. Utöver projektledare, verksamhetschef och medarbetare från det psykosociala teamet, har representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och socialförvaltningen Lunds kommun också närvarat vid konsultationsteamet.

Större informationsinsatser 2019 – presentation av Dalbymodellen

Almedalen

Flertalet projektmedarbetare från VC Dalby, VC Linero Östra Torn och psykiatri deltog i en presentation av Dalbymodellen under Almedalsveckan i juli 2019. Inför denna presentation sammanställdes en broschyr med kortfattad information om projektet.

Dialogmöte Försäkringsmedicinska rådet

Under hösten 2019 presenterades Dalbymodellen på ett dialogmöte som det Försäkringsmedicinska rådet bjöd in till för rehabiliteringskoordinatorer, försäkringsmedicinskt sakkunniga läkare samt chefer.

Delregional samverkan i Mellersta Skåne

Under hösten 2019 presenterades Dalbymodellen för politiker och tjänstemän verksamma i mellersta Skåne med efterföljande workshop.

Resultat och utvärdering

Patienternas perspektiv

Forskare Susann Porter genomförde under hösten 2019 en utvärdering bland patienter som fått insatser av det psykosociala teamet på vårdcentralen Dalby och deras upplevelse av såväl kontakter som insatser. Totalt intervjuades 16 patienter. Flera betonade vikten av att det möjligt att det gick snabbt att få en tid till någon i det psykosociala teamet direkt, utan att först behöva träffa en läkare. Det psykosociala teamet upplevdes som positivt för deltagarna genom att de bidrog till återhämtning från psykisk ohälsa. Patienterna upplever det psykosociala teamet som lyhörda, empatiska, kunniga och att de erbjuder ett vänligt bemötande. Insatserna som gavs av det psykosociala teamet beskrevs kunna förhindra sjukskrivning.

Medarbetarnas perspektiv

Joakim Tranquist AB genomförde under våren 2019 en utvärdering med fokus på hur personalen på VC Dalby upplever att projektet förändrat deras förutsättningar att arbeta med patienter som söker vård för psykisk ohälsa.

I resultaten från utvärderingen beskriver personalen en bättre process som är till nytta för de patienter med psykisk ohälsa som söker sig till vårdcentralen. Framför allt beskriver de en påtaglig förbättring när det gäller sin egen arbetsituation. En utvecklad samverkansstruktur med ändamålsenliga insatser för patienter med psykisk ohälsa beskrivs medföra en ökad trygghet, en större meningsfullhet och en generell tidsbesparing i det vardagliga arbetet. Denna utveckling är särskilt påtaglig när det gäller sjuksköterskor och läkare. Parallellt med detta uppfattas även samverkan fungera bättre som en följd av bättre kunskaper om de olika aktörernas (framför allt psykiatri och Försäkringskassan) förutsättningar och regelverk. Tillsammans med utvecklade kontaktvägar för dialog mellan parterna uppfattas samverkan idag fungera bättre och mer effektivt än tidigare.

Samhällsekonomiskt perspektiv

Payoff AB har fått i uppdrag att komplettera den utvärdering som Tranquist Utvärdering AB har gjort av projektet. Payoffs uppdrag består i att beräkna och beskriva det samhällsekonomiska resultat som projektet *Säkrare övergångar vid psykisk ohälsa* kan skapa genom ett effektivare arbetssätt. Under våren 2018 gjorde Payoff en förstudie, där de prognostiserade de samhällsekonomiska resultat och effekter som sannolikt skulle uppkomma genom det utvecklade arbetssätt som projektet skulle bidra till på Vårdcentralen Dalby. Den 25 november 2019 genomfördes en uppföljande workshop på Vårdcentralen Dalby som resulterat i en skriftlig rapport med beskrivning av de resultat som faktiskt har skapats. Underlaget bygger på kunskap från personal och ledning på Vårdcentralen Dalby samt sjukskrivningsstatistik för berörda patienter. Fokus ligger på hur patienterna försörjer sig, hur stor

omfattningen av stödet från vården är och hur individens situation utvecklats med hjälp av den arbetsmodell som används inom ramen för projektet.

Projektets arbetsmetod skapar i genomsnitt en samhällsekonomisk intäkt motsvarande 56 000 kr per år och patient, jämfört med den ordinarie vårdkedjan. Intäkten består dels av 49 000 kr per år i ökat produktionsvärde genom att patienten kan öka sin tjänstgöringsgrad. Dessutom består intäkten av 7000 kr per år i minskade kostnader för resursförbrukning inom vårdkedjan. De stora vinnarna är Försäkringskassan, patienterna och landsting/region.

- Försäkringskassans ökade intäkter/minskade kostnader motsvarar 4 mkr per år. Detta består av minskade kostnader för sjukpenning och handläggning.
- Landstingens/regionens ökade intäkter/minskade kostnader motsvarar 658 000 kr per år. Intäkten består av minskade kostnader för vård och ökade skatteintäkter.
- Den totala patientgruppen (160 st) ökar sin disponibla inkomst med 1 mkr per år. Det beror på att patienterna i större utsträckning får stöd att komma tillbaka i arbete, jämfört med den tidigare/ordinarie vårdkedjan.

Rapporten kan bidra till att beslutsfattare och övriga berörda ska kunna få ökad förståelse för värdet av sociala investeringar samt ökad kunskap om de värden som skapats i projektet.

Läkemedelsuttag m.m.

DataAnalys och RegisterCentrum sammanställde under 2019 en rapport avseende patienter som sökt vård på grund av psykisk ohälsa på Vårdcentralen Dalby med fokus på bl.a. läkemedelsuttag. För resultat se rapport daterad 2019-06-26.

Journalgranskning VC Dalby

Under hösten 2019 gjordes en journalgranskning av 225 patienter listade vid VC Dalby som vid något tillfälle sökt psykiatrisk akutmottagning under perioden 2015–2018. Syftet var att ta reda på om antalet akutbesök har minskat som en följd av det psykosociala teamets arbete.

Statistiken visar på en minskning av det genomsnittliga antalet akutbesök/månad efter att det psykosociala teamet påbörjade sitt arbete i april 2017 från 5,4 till 3,2 akutbesök/månad.

